

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ నవతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ నవతితమః సర్గః ॥

భరతభరద్వాజయోః సమాగమో మునినా స్వాశ్రమ ఏవ వాసం కర్తుం తం
ప్రత్యాదేశస్య ప్రదానం

భరద్వాజాశ్రమం గత్వా క్రోశాదేవ నరర్షభః |
జనం సర్వమవస్థాప్య జగామ సహ మంత్రిభిః || 2.90.1 ||

పద్భ్యామేవ తు ధర్మజ్ఞో న్యస్తశస్త్రపరిచ్ఛదః |
వసానో వాససీ క్షామే పురోధాయ పురోహితం || 2.90.2 ||

తతః సందర్శనే తస్య భరద్వాజస్య రాఘవః |
మంత్రిణస్తానవస్థాప్య జగామానుపురోహితం || 2.90.3 ||

వసిష్ఠమథ దృష్ట్వైవ భరద్వాజో మహాతపాః |
సంచచాలాసనాత్ తూర్ణం శిష్యానర్ఘ్యమితి బ్రువన్ || 2.90.4 ||

సమాగమ్య వసిష్ఠేన భరతేనాభివాదితః |
అబుధ్యత మహాతేజాః సుతం దశరథస్య తం || 2.90.5 ||

తాభ్యామర్ఘ్యం చ పాద్యం చ దత్త్వా పశ్చాత్ ఫలాని చ |
ఆనుపూర్వ్యాచ్చ ధర్మజ్ఞః పప్రచ్చ కుశలం కులే || 2.90.6 ||

అయోధ్యాయాం బలే కోశే మిత్రేష్వపి చ మంత్రిషు |
జానన్ దశరథం వృత్తం న రాజానముదాహరత్ || 2.90.7 ||

వసిష్ఠో భరతశ్చైనం పప్రచ్ఛతురనామయం ।
శరీరేఽగ్నిషు శిష్యేషు వృక్షేషు మృగపక్షిషు ॥ 2.90.8 ॥

తథేతి తు ప్రతిజ్ఞాయ భరద్వాజో మహాయశాః ।
భరతం ప్రత్యువాచేదం రాఘవస్నేహబంధనాత్ ॥ 2.90.9 ॥

కిమిహాగమనే కార్యం తవ రాజ్యం ప్రశాసతః ।
ఏతదాచక్ష్య సర్వం మే న హి మే శుధ్యతే మనః ॥ 2.90.10 ॥

సుషువే యమమిత్రఘ్నం కౌసల్యాఽఽనందవర్ధనం ।
భ్రాత్రా సహ సభార్యో యశ్చిరం ప్రవాజితో వనం ॥ 2.90.11 ॥

నియుక్తః స్త్రీనిమిత్తేన పిత్రా యోఽసౌ మహాయశాః ।
వనవాసీ భవేతీహ సమాః కిల చతుర్దశ ॥ 2.90.12 ॥

కచ్ఛిన్న తస్యాపాపస్య పాపం కర్తుమిహేచ్ఛసి ।
అకంటకం భోక్తమనా రాజ్యం తస్యానుజస్య చ ॥ 2.90.13 ॥

ఏవముక్తో భరద్వాజం భరతః ప్రత్యువాచ హా ।
పర్యశ్రునయనో దుఃఖాద్ వాచా సంసజ్జమానయా ॥ 2.90.14 ॥

హతోఽస్మి యది మామేవం భగవానపి మన్యతే ।
మత్తో న దోషమాశంకే మైవం మామనుశాధి హి ॥ 2.90.15 ॥

న చైతదిష్టం మాతా మే యదవోచన్మదంతరే ।
నాహమేతేన తుష్టశ్చ న తద్వచనమాదదే ॥ 2.90.16 ॥

అహం తు తం నరవ్యాఘ్రముపయాతః ప్రసాదకః ।
ప్రతినేతుమయోధ్యాయాం పాదౌ చాస్యాభివందితుం ॥ 2.90.17 ॥

తం మామేవంగతం మత్వా ప్రసాదం కర్తుమర్హసి ।
శంస మే భగవన్ రామః క్వ సంప్రతి మహీపతిః ॥ 2.90.18 ॥

వసిష్ఠాదిభిర్వత్విగ్భిర్యాచితో భగవాంస్తతః |
ఉవాచ తం భరద్వాజః ప్రసాదాద్ భరతం వచః || 2.90.19 ||

త్వయ్యేతత్ పురుషవ్యాఘ్ర యుక్తం రాఘవవంశజే |
గురువృత్తిర్దమశ్చైవ సాధూనాం చానుయాయితా || 2.90.20 ||

జానే చైతన్మనఃస్థం తే దృఢీకరణమస్త్వితీ |
అపృచ్ఛం త్వాం తవాత్యర్థం కీర్తిం సమభివర్ధయన్ || 2.90.21 ||

జానే చ రామం ధర్మజ్ఞం ససీతం సహలక్ష్మణం |
అయం వసతి తే భ్రాతా చిత్రకూటే మహాగిరౌ || 2.90.22 ||

శ్వస్తు గంతాసి తం దేశం వసాద్య సహ మంత్రిభిః |
ఏతం మే కురు సుప్రాజ్ఞ కామం కామార్థకోవిద || 2.90.23 ||

తతస్తథేత్యేవముదారదర్శనః
ప్రతీతరూపో భరతోఽబ్రవీద్ వచః |
చకార బుద్ధిం చ తదాశ్రమే తదా
నిశానివాసాయ నరాధిపాత్మజః || 2.90.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే నవతితమః సర్గః ||